

Drets fonamentals, democràcia i populisme

Missatge

Des d'Esquerra apostem per una Europa diferent de la que defensen els populismes autoritaris en auge. Creiem que **la única Europa possible és l'Europa dels pobles, l'Europa dels valors fundacionals, l'Europa terra d'acollida, diversa i inclusiva, l'Europa dels drets humans**. La Unió Europea ha de fer més i millor per assegurar que els drets democràtics garantits en els Tractats i en la Carta de Drets Fonamentals són efectius, tant a la UE com als seus Estats Membres. No és coherent que hi hagi uns criteris d'entrada a la UE i que no s'exigeixi el seu compliment als que ja en són membres. **L'auge de la ultradreta i del populisme ha fet aflorar discursos excloents i propostes polítiques que contradiuen els valors fonamentals de la Unió**. Aquest discurs també ha estat adoptat per partits tradicionals, de drets i d'esquerres. Ens trobem en un escenari on s'ha normalitzat la idea que els drets humans no són drets de tothom, sinó un privilegi només a l'abast d'alguns. En aquest **context d'involució democràtica**, l'objectiu d'Esquerra Republicana per a la pròxima legislatura serà millorar la situació de la Unió Europea pel que fa al respecte pels drets fonamentals, en cooperació amb la resta de forces progressistes i democràtiques de la UE.

Context

Durant aquesta legislatura, la **deriva antidemocràtica** d'alguns Estats Membres de la Unió Europea ha suposat **una regressió dels drets humans de tots els ciutadans europeus**, en especial els d'alguns sectors de la població especialment vulnerables. La Unió Europea es basa, des de la seva fundació, en uns principis que també s'estan posant en dubte: la dignitat humana, la llibertat, la democràcia, la igualtat i els drets humans. En comptes de promoure aquests valors, durant la darrera legislatura cada vegada ha aflorat més la insolidaritat, l'exclusió, la desigualtat i les vulneracions de drets humans, que minven també la democràcia a casa nostra. També hem vist com a diversos Estats Membres, entre ells a l'Estat espanyol, la deriva regressiva ha desencadenat en una **persecució sistemàtica de la dissidència**, necessària perquè una democràcia sigui plena. La criminalització de la protesta s'ha estès al llarg i ample de la UE. A més a més, hem vist com les institucions europees tenen dues vares de mesurar a l'hora de condemnar aquesta deriva autoritària d'alguns Estats Membres segons els seus propis interessos. **Tots els atacs a la democràcia han de ser condemnats, vinguin d'on vinguin**.

Dades

- Segons Europol, al 2017 es van doblar les detencions per delictes comesos per l'extrema dreta.
- Hongria, Itàlia, República Txeca, Polònia, Eslovàquia, Letònia i Àustria entre d'altres no van voler signar el Pacte Mundial de les NNUU sobre migració a finals del 2018, que tenia l'objectiu de millorar la coordinació dels fluxos migratoris assegurant el respecte pels drets humans.
- Només al 2016, a l'Estat espanyol es van imposar al voltant de 34.000 sancions emparades en la Llei Mordassa per l'exercici dels drets de reunió pacífica, expressió i informació.
- Entre 2017 i 2018 han mort assassinats tres periodistes a la UE que estaven investigant assumptes relacionats amb la corrupció. Això posa en risc la llibertat de premsa a la UE.

Idees força

- La **deriva autoritària i la regressió de drets** al conjunt de la Unió Europea està posant en dubte la democràcia i els drets humans. La Unió Europea no ho pot permetre.
- La Unió Europea no pot tenir **dues vares de mesures les actituds autoritàries** dels Estats Membres segons els seus interessos.
- **Cap pretext**, ni la seguretat, ni la situació econòmica, pot ser l'excusa per desplegar mesures o acords que **posin en risc els drets humans i fonamentals**.
- La nostra proposta d'Europa s'oposa frontalment a la de la dreta autoritària. La nostra és **l'Europa dels principis fundacionals, de la diversitat, de la solidaritat, dels valors republicans**.
- La UE ha de fer més i millor per a **assegurar el respecte pels drets humans, la democràcia i l'Estat de Dret**.

Propostes

1. **Protegir la llibertat d'expressió, d'informació i dels mitjans de comunicació**, garants de la democràcia i de l'estat de dret, com hem fet aquesta legislatura amb la protecció dels informants i la lluita contra les notícies falses.
2. **Creació d'un mecanisme permanent per a la prevenció i detecció de tendències contràries als valors europeus als estats membres** i que complementi les mesures actuals com l'Article 7 del TUE.
3. **Combatre la incitació a l'odi** i les simbologies racistes i excloents amb qualsevol col·lectiu vulnerable, especialment si venen de representants públics.
4. Establir mecanismes a escala europea perquè el delicte d'odi o altres fórmules jurídiques dissenyades per a protegir grups vulnerables, **no siguin emprades per a perseguir la dissidència i restringir el dret a protesta**.
5. Des de 2009, el Consell té aturada la **proposta de Directiva sobre Igualtat de Tracte**. Aprovar finalment aquesta Directiva, que permetrà establir mesures antidiscriminació al conjunt de la UE.
6. **Reforçar el rol de l'Agència Europea de Drets Fonamentals (FRA)** perquè pugui donar assistència als EM i/o legisladors també per iniciativa pròpia quan la seva activitat pugui afectar directament els drets fonamentals.
7. **Condicionalitat dels fons europeus**: quan el Parlament Europeu, la Comissió o un terç dels Estats membres consideren que un Estat membre infringeix els valors fonamentals de la UE, la Comissió hauria de tenir dret a controlar estrictament l'ús dels fons comunitaris en aquest país, per assegurar que la despesa de la UE compleix plenament amb la legislació europea.
8. El Parlament Europeu no pot ser un altaveu de discursos racistes o que vulnerin els valors fundacionals de la UE. Cal que es creï una **comissió d'ètica i de control dels seus membres**.
9. Augmentar el **suport a la societat civil que treballa per protegir la democràcia, els drets i les llibertats fonamentals** a la UE a través del nou programa "Drets i valors"